

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mahmut DİNDAR
Van Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihlerinde Maraş merkezli yaşanan ve Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa, Elazığ illerini de çok ağır boyutlarda etkileyen depremlerde 53 binden fazla kişinin yaşamını yitirdiği, 110 bini aşkın kişinin yaralandığı resmi verilerle açıklanmıştır. Deprem nedeniyle ağır hasarlı olduğu ve yıkılması gerektiği tespit edilen bina sayının 50 binin üzerinde olduğu kamuoyuna açıklanmıştır. Deprem yaşanan illerde yaşam ve geçim alanları yıkılan on binlerce insan göç etmiştir.

Depremde kamu binalarının, okulların, hastanelerin, temel ulaştırma ve altyapı hizmetlerinin hasar gördüğü, deprem sonrasında en temel kamu hizmetlerine erişimin sistematik bir şekilde aksadığı, deprem yerleri ile iletişimin sağlanamadığı ve devletin depreme hazırlık tedbirleri konusunda yetersiz kaldığı birçok yerde gözlemlenmiştir.

6 Şubat Depremlerinin etkilediği illerde aradan geçen 3 yıla rağmen temel barınma, ısınma, beslenme ve güvenlik ihtiyacı tüm deprem mağdurlarına ulaştırılamamıştır. Benzer bir deprem riski ile karşı karşıya olmamıza rağmen halen Arama-Kurtarma altyapısında ciddi bir değişikliğe gidilmemiş ve muhtemel aksaklıklara karşı tedbir alınmamıştır.

Milyonlarca yurttaşın yaşamını etkileyen 6 Şubat depremleri Türkiye'nin depreme hazır olmadığını, benzer büyüklükte ve şiddetteki muhtemel depremlerde toplanma alanı, çadır, acil arama-kurtarma, temel gıda ve barınma ihtiyaçlarına acil erişim, yaşlı-engelli-çocuk-mülteci gibi kriz durumlarında risk altında olan nüfus kesimlerine yönelik sunulması gereken destek hizmetleri, iletişim alt yapılarının yeterli olması gibi konularda kapsamlı politikaların geliştirilmesi gerektiği açıktır. Konut ve toplu konut projelerinde deprem risklerini azaltacak tedbirlere yönelik ciddi bir denetim mekanizması geliştirilmelidir.

Sadece yaşanan depremin acılarını sarmak ve dayanışmayı büyütmek için değil, deprem kuşağında olan bütün ülkenin sonraki depremlere hazırlanması ve gerekli tedbirlerin alınması için de kapsamlı bir politika uygulanmalıdır. Deprem yaşanan illerde ekonomik altyapı da çökmüş, on binlerce çiftçinin, esnafın, sanayicinin ürünü, işyerleri ve iş araçları hasar görmüştür. Yıkılan veya hasarlı yerlerin büyük çoğunluğu sigortalar kapsamında güvenceye alınmadığından halkın maddi zararı da çok boyutludur. Aradan geçen süreye rağmen depremden etkilenen halkımıza gerekli ekonomik, psikolojik ve sosyal destek sunulamamıştır. Ülkemiz muhtemel depremlere karşı aynı risklerle karşı karşıyadır.

Bu bağlamda:

- 1) Depremde bakanlığınıza ait yıkılan veya hasar gören bina sayısı kaçtır? Bu binaların kaç tane imar affi kapsamında affedilmiştir?
- 2) Depremde bakanlığınızın görevlisi olan kişilerden yaşamını yitiren veya yaralı olan kişi sayısı kaçtır?
- 3) Depremde bakanlığınızın görevlisi olan kişilerden depremde işlenen suçlar nedeniyle hakkında soruşturma ve kovuşturma açılan sayısı kaçtır?
- 4) Bakanlığınızın deprem öncesinde kriz ve deprem durumları için arama-kurtarma ve ilkyardım çalışmaları planlaması olmuş mudur? Bu 3 yıl içerisinde hangi ilave çalışmalar yapılmıştır?
- 5) Depremden önce bakanlığınızın kamu hizmeti sunduğu bina ve yerleşkelerin deprem denetimi yapılmış mıdır? Bu kapsamda depremden önce tespit edilen riskli bina sayısı kaçtır? Bu riskli binalara ilişkin depremden önce alınan tedbirler nelerdir? Mevcut durumda ağır veya orta hasarlı olup hizmet sunulan bina sayınız kaçtır?
- 6) Temmuz 2021'de kamuoyuna açıklanan "Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu" kapsamında aradan geçen süreye rağmen görev alanınızda olan ve yerine getirmediğiniz tedbirler nelerdir?
- 7) Depremde tamamen yıkılan, kullanılamayacak düzeyde hasar gören ve ağır hasarlı toplam bina sayısı kaçtır? Söz konusu binaların yaş dağılımı nedir? Yapım yılı 5 yıl ve daha az olan binaların yıkılan binalar içinde oranı nedir?
- 8) Deprem yaşanan 10 ilde "İmar Affından" yararlanan ve depremde yıkılan bina sayısı kaçtır?
- 9) DASK'sız olan konut ve işyeri sahiplerine sunulan haklar nelerdir? DASK sigortası olmasına rağmen zararları karşılanmayan yurttaşların zararlarının karşılanması için bir girişim başlattınız mı?
- 10) Depremden etkilenen illerde yıkılan TOKİ konut sayısı kaçtır? Bu konut projelerini onaylayan, denetleyen ve inşa eden kişiler hakkında soruşturma yürütülmekte midir?
- 11) Deprem yaşanan illerde yurttaşların mülkiyet haklarının korunması alınan tedbirler nelerdir?
- 12) Deprem nedeniyle barajlarda hasar tespit çalışması yürütülmüş müdür? Hasar gördüğü iddia edilen barajlar için alınan tedbirler nelerdir?
- 13) Deprem bölgesinde çevresel etki değerlendirme onaylarının durdurulması amacıyla bir çalışma başlatılmış mıdır?
- 14) Deprem nedeniyle açığa çıkan enkazın çevreye ve ekolojiye en az zarar verecek şekilde tasfiye edilmesi amacıyla hangi çalışmalar yürütülmüştür?
- 15) Deprem nedeniyle Akkuyu nükleer santralinde açığa çıkan yeni risklerin değerlendirilmesi amacıyla bir çalışma yapılmış mıdır?
- 16) Deprem nedeniyle altyapısı hasar gören belediyeler için bütçe ve program desteği sağlamak amacıyla bir çalışma yapılmış mıdır?
- 17) Türkiye'de depremde riskli bina envanteri çalışması başlatacak mısınız? Yapım yılı 30 yıl ve üzeri olan veya yapı-denetimi yapılmamış binaların risklerini azaltmak amacıyla hangi tedbirleri alacaksınız?

18)